

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

Wyciąg z Planu działania

na rok 2013

w województwie pomorskim

**PROGRAM OPERACYJNY
KAPITAŁ LUDZKI**

PRIORYTET VIII

REGIONALNE KADRY GOSPODARKI

Styczeń 2013 r.

KARTA DZIAŁANIA 8.1

Poddziałanie 8.1.1

LP. Konkursu:	A.1	Planowany termin ogłoszenia konkursu	I kw.	x	II kw.		III kw.		IV kw.
Typ konkursu		Otwarty	x						
		Zamknięty							
Planowana alokacja		17 000 000 PLN (kwota szacunkowa)							
Typ/typy projektów (operacji) przewidziane do realizacji w ramach konkursu		1. Ogólne i specjalistyczne szkolenia i/lub doradztwo związane ze szkoleniami dla kadr zarządzających i pracowników mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw (MMŚP) w zakresie zgodnym ze zdiagnozowanymi potrzebami przedsiębiorstw i formie opowiadającej możliwościom organizacyjno – technicznym przedsiębiorstwa.							
Przewidywane wskaźniki konkursu		– Liczba przedsiębiorstw, które zostały objęte wsparciem w zakresie projektów szkoleniowych: 400 – Liczba pracujących osób dorosłych, które zakończyły udział w projektach szkoleniowych: 1500 – w tym liczba osób w wieku powyżej 50 roku życia: 150 – Liczba pracowników o niskich kwalifikacjach, którzy zakończyli udział projekcie: 600							
Szczegółowe kryteria wyboru projektów		Kryteria dostępu							
		1. Projekt jest skierowany do mikro- i/lub małych i/lub średnich przedsiębiorstw z obszaru województwa pomorskiego oraz ich pracowników (w przypadku osób fizycznych uczą się, pracują lub zamieszkują one na obszarze województwa pomorskiego w rozumieniu przepisów Kodeksu Cywilnego, w przypadku innych podmiotów posiadają one jednostkę organizacyjną na obszarze województwa pomorskiego).							
		Uzasadnienie:	Zagwarantowanie, iż działania projektowe będą wspierały rozwój zasobów ludzkich w regionie oraz oddziaływały na poprawę sytuacji społeczno- gospodarczej na terenie województwa pomorskiego. Ponadto w związku z dominującą rolą sektora MMŚP w strukturze gospodarki regionu konieczne jest skierowanie znacznej części wsparcia do tego typu podmiotów, które dodatkowo cechują się mniejszym potencjałem organizacyjno-finansowym, ograniczającym korzystanie z komercyjnych usług szkoleniowo-doradczych. Weryfikacja spełnienia kryterium na podstawie treści wniosku o dofinansowanie projektu.				Stosuje się do typu/typów operacji (nr)		1.
		2. W przypadku projektów skierowanych w całości lub w części do sektora średnich przedsiębiorstw, wsparciem mogą zostać objęte tylko te średnie przedsiębiorstwa, które prowadzą działalność gospodarczą w następujących branżach (ograniczenie branżowe nie dotyczy firm będących członkami klastra kluczowego województwa pomorskiego): – outsourcing procesów gospodarczych (BPO), – chemia lekka (farmacja i kosmetyka), – technologie informacyjno-telekomunikacyjne (ICT), – energetyka, – logistyka, – motoryzacja.							
		Uzasadnienie:	Konieczność skoncentrowania wsparcia gwarantującego rozwój kluczowych i najbardziej perspektywicznych branż gospodarki województwa pomorskiego. Stworzenie możliwości wzrostu ich potencjału ma decydujące znaczenie dla budowania przewagi konkurencyjnej pomorskiej gospodarki. Kluczowe branże dla regionalnej gospodarki				Stosuje się do typu/typów operacji (nr)		1.

		<p>zostały wyodrębnione na podstawie raportu „Analiza atrakcyjności inwestycyjnej województwa pomorskiego” opracowanego w ramach projektu „System Promocji i Informacji Gospodarczej Województwa Pomorskiego” (Gdańsk 2010), zrealizowanego na zlecenie Agencji Rozwoju Pomorza S.A..</p> <p>Decyzją Zarządu Województwa Pomorskiego z dnia 18.06.09 r. w sprawie zatwierdzenia Regionalnego Programu Wspierania Kłastrów dla Województwa Pomorskiego na lata 2009-2015 przewiduje się wspieranie projektów złożonych przez przedsiębiorstwa z tzw. klastrów kluczowych. Klastry kluczowe cechują się istotnym udziałem w gospodarce województwa pomorskiego, wysoką dynamiką wzrostu, potencjałem rozwojowym i konkurencyjnością. Są to skupiska składające się z małych, średnich i dużych przedsiębiorstw oraz instytucji otoczenia (w tym naukowych i edukacyjnych), które mogą stać się silnymi motorami rozwoju regionu w przyszłości. Skoncentrowanie wsparcia na firmach wchodzących w skład klastrów kluczowych, ma w dłuższym okresie przyczynić się do wzrostu konkurencyjności województwa pomorskiego.</p> <p>Weryfikacja spełnienia kryterium na podstawie treści wniosku o dofinansowanie projektu. Projektodawca w treści wniosku jest zobligowany do wskazania, że dany podmiot/podmioty objęte wsparciem projektowym należą do branż wymienionych w treści kryterium.</p>		
	<p>3. Projektodawcą jest wyłącznie przedsiębiorstwo będące beneficjentem pomocy publicznej w ramach realizowanego projektu lub podmiot realizujący projekt wyłącznie na potrzeby wskazanego we wniosku konkretnego przedsiębiorcy/przedsiębiorców.</p>			
	Uzasadnienie:	<p>Stworzenie możliwości realizacji inicjatyw szkoleniowych zaprojektowanych ściśle w oparciu o analizę problemów i potrzeb konkretnych przedsiębiorstw, celem zagwarantowania wyższego poziomu efektywności i adekwatności tego typu przedsięwzięć. Wskazanie tematyki szkoleń przez bezpośredniego odbiorcę tego typu wsparcia lub sformułowanie jej przy jego udziale pozwoli na zaplanowanie i realizację projektów precyzyjnie dostosowanych do specyfiki danej firmy. Takie rozwiązanie w większym stopniu przyczyni się do wzrostu konkurencyjności przedsiębiorstw i poprawy ich pozycji rynkowej, niż szkolenia otwarte, organizowane dla podmiotów nieznanych w momencie powstawania projektu i wniosku o dofinansowanie.</p> <p>Weryfikacja spełnienia kryterium na podstawie treści wniosku o dofinansowanie projektu.</p>	Stosuje się do typu/typów operacji (nr)	1.
	<p>4. Projektodawca jest zobowiązany do przygotowania projektu na podstawie analizy potrzeb szkoleniowych przedsiębiorstwa, przeprowadzonej przynajmniej w formie testów wiedzy/kompetencji dla wszystkich pracowników będących uczestnikami projektu. Analiza musi zostać przeprowadzona przed złożeniem wniosku o dofinansowanie i zostać zaktualizowana na etapie rekrutacji uczestników projektu. Celem analizy będzie dobór tematyki, metodyki szkoleń i form wsparcia.</p>			
	Uzasadnienie:	Konieczność zagwarantowania, iż wsparcie	Stosuje się	1.

		szkoleniowe dla pracowników przedsiębiorstw będzie oparte o rzeczywiste potrzeby i potencjał uczestników projektu, co pozwoli zwiększyć trwałość i efektywność realizowanego wsparcia.	do typu/typów operacji (nr)	
		Weryfikacja spełnienia kryterium na podstawie treści wniosku o dofinansowanie projektu.		
	5. Projektodawca składa nie więcej niż dwa wnioski o dofinansowanie projektu w ramach danej rundy konkursowej.			
	Uzasadnienie:	<p>Stworzenie warunków umożliwiających korzystanie z dofinansowania realizacji projektów większej liczbie projektodawców, przy zagwarantowaniu wysokiej jakości merytorycznej składanych wniosków oraz zapewnieniu racjonalnego i efektywnego wykorzystania potencjału instytucjonalnego danego projektodawcy.</p> <p>Kryterium w przedmiotowym brzmieniu odnosi się wyłącznie do występowania danego podmiotu w charakterze beneficjenta, a nie partnera. Oznacza to, że niezależnie od ograniczenia do maksymalnie dwóch wniosków, w których dany podmiot występuje w charakterze beneficjenta, może występować w innych wnioskach złożonych w tej samej rundzie konkursowej w charakterze partnera. W przypadku złożenia więcej niż dwóch wniosków przez jednego projektodawcę Instytucja Organizująca Konkurs odrzuca wszystkie złożone w ramach naboru prowadzonego w danej rundzie konkursowej, w związku z niespełnieniem przez Beneficjenta kryterium dostępu. W przypadku wycofania jednego lub obydwu wniosków o dofinansowanie projektodawca ma prawo złożyć kolejny wniosek lub dwa wnioski.</p> <p>Weryfikacja spełnienia kryterium na podstawie systemu Elektronicznego Obiegu Dokumentów funkcjonującego w Instytucji Organizującej Konkurs.</p>	Stosuje się do typu/typów operacji (nr)	1.
	6. Okres realizacji projektu nie przekracza 24 miesięcy.			
	Uzasadnienie:	<p>Konieczność zapewnienia efektywności i racjonalności harmonogramu działań podejmowanych w ramach projektu oraz zachowanie płynności wydatkowania środków EFS i zmniejszenie ryzyka związanego z nieprawidłową realizacją projektów przez beneficjentów.</p> <p>Weryfikacja spełnienia kryterium na podstawie treści wniosku o dofinansowanie projektu.</p>	Stosuje się do typu/typów operacji (nr)	1.
	7. Projektodawca w okresie realizacji projektu prowadzi biuro projektu (lub posiada siedzibę, filię, delegaturę, oddział czy inną prawnie dozwoloną formę organizacyjną działalności podmiotu) na terenie województwa pomorskiego z możliwością udostępnienia pełnej dokumentacji wdrażanego projektu oraz zapewniające uczestnikom projektu możliwość osobistego kontaktu z kadrą projektu.			
	Uzasadnienie:	<p>Konieczność usprawnienia kontaktu beneficjenta z grupą docelową poprzez zapewnienie odbiorcom wsparcia wysokiego poziomu dostępności i bezpośredniości obsługi (w trakcie realizacji projektu) oraz zwiększenia efektywności i racjonalności procesu bieżącej współpracy beneficjenta z Instytucją Organizującą Konkurs</p>	Stosuje się do typu/typów operacji (nr)	1.

		(w trakcie kontroli). Weryfikacja spełnienia kryterium na podstawie treści wniosku o dofinansowanie projektu. Projektodawca zobligowany jest do wskazania w treści wniosku, że biuro projektu będzie prowadzone na terenie województwa pomorskiego.		
	8. Maksymalna wartość projektu wynosi 1 000 000 PLN.			
	Uzasadnienie:	Ograniczenie przypadków, w których zakres merytoryczno-finansowy projektu znacznie przewyższa możliwości organizacyjne Projektodawcy. Ponadto, ograniczenie wartości projektów pozwoli na realizację większej liczby projektów, w szczególności skierowanych do mikroprzedsiębiorstw, w przypadku których zakres i specyfika ich potrzeb szkoleniowych generuje przedsięwzięcia o mniejszych kosztach. Weryfikacja spełnienia kryterium na podstawie treści wniosku o dofinansowanie projektu.	Stosuje się do typu/typów operacji (nr)	1.
	Kryteria strategiczne			
		1. Grupę docelową w projekcie stanowią w 100% mikroprzedsiębiorstwa posiadające siedzibę lub wyodrębnioną formalnie jednostkę (oddział, filia) poza Trójmiastem na obszarach słabych strukturalnie (zgodnie z zapisami dokumentu rejestrowego właściwego ze względu na rodzaj prowadzonej działalności) oraz ich pracownicy (zgodnie z Mapą nr 4 w Załączniku graficznym Regionalnego Programu Operacyjnego dla Województwa Pomorskiego na lata 2007-2013).	WAGA	10
	Uzasadnienie:	Obszary słabe strukturalnie to obszary określone na poziomie gmin (NTS V) i zdefiniowane jako charakteryzujące się niekorzystnymi wskaźnikami w zakresie: <ul style="list-style-type: none"> – dochodów własnych, – bezrobocia, – odsetka osób korzystających ze świadczeń pomocy społecznej, w stosunku do średniej dla wszystkich gmin wiejskich, miejsko – wiejskich i miast do 35 tys. mieszkańców w województwie pomorskim. Rozwój mikroprzedsiębiorstw na obszarach słabych strukturalnie jest szczególnie ważny w kontekście niezbędnej dynamizacji rozwoju społeczno-gospodarczego tych obszarów i osiągania przez nie coraz większej spójności z pozostałymi obszarami województwa pomorskiego. Zastosowanie kryterium zapewni komplementarność i koordynację wsparcia dla mikroprzedsiębiorstw z działaniami podejmowanymi w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego dla Województwa Pomorskiego na lata 2007-2013. Weryfikacja spełnienia kryterium na podstawie treści wniosku o dofinansowanie projektu. Lista obszarów słabych strukturalnie zostanie zawarta przez IOK w dokumentacji konkursowej - Projektodawca jest zobligowany do wskazania w treści wniosku konkretnej gminy/gmin słabych	Stosuje się do typu/typów operacji (nr)	1.

		strukturalnie, z których będzie rekrutował uczestników projektu.		
	2. Grupę docelową w projekcie w 100% stanowią przedsiębiorstwa (i ich pracownicy) wchodzące w skład tzw. klastra kluczowego (wybranego na podstawie decyzji Zarządu Województwa Pomorskiego w sprawie nadania statusu klastra kluczowego) i jednocześnie projekt posiada formalną rekomendację organu nadzorującego wdrażanie strategii klastra kluczowego, do którego członków jest skierowany projekt.		WAGA	5
	Uzasadnienie:	<p>W województwie pomorskim mamy do czynienia z występowaniem klastrów w rozumieniu znaczących skupisk przedsiębiorstw o określonym profilu gospodarczym. Przeprowadzone analizy ilościowe wskazują na ponadprzeciętny poziom koncentracji w naszym regionie (w stosunku do średniej krajowej) następujących branż: budowlanej, rolno-spożywczej, morskiej (stoczniowej), ICT (elektroniki, telekomunikacji i informatyki), LTD (logistyki, transportu i dystrybucji), chemicznej, drzewno-meblowej, turystycznej, metalowej, maszynowo-narzędziowej i jubilerskiej (patrz raport: „Potencjalne klastry w strukturze gospodarki Pomorza”, Instytut Badań nad Gospodarką Rynkową, Gdańsk 2008; dostępny na stronie www.pomorskie-klastry.pl). W ramach wymienionych skupisk bardzo często jednak brakuje wsparcia wspierającego konkurencyjność tworzących je firm, zwłaszcza ze strony różnych podmiotów z otoczenia przedsiębiorstw (jednostek B+R i edukacyjnych, instytucji otoczenia biznesu, administracji itp.). Rzadkością jest także aktywne funkcjonowanie wyspecjalizowanych podmiotów, które dostarczałyby jego uczestnikom wyspecjalizowanych usług szkoleniowych i doradczych (np. w zakresie analiz rynkowych, czuwania i doradztwa technologicznego, promocji na rynkach zagranicznych itp.).</p> <p>Decyzją Zarządu Województwa Pomorskiego z dnia 18.06.09 r. w sprawie zatwierdzenia Regionalnego Programu Wspierania Klastrow dla Województwa Pomorskiego na lata 2009-2015, przewiduje się przyznanie preferencji w postaci dodatkowych punktów projektom złożonym przez przedsiębiorstwa z tzw. klastrów kluczowych. Klastry kluczowe cechują się istotnym udziałem w gospodarce województwa pomorskiego, wysoką dynamiką wzrostu, potencjałem rozwojowym i konkurencyjnością. Są to skupiska przedsiębiorstw i instytucji otoczenia (w tym naukowych i edukacyjnych), które mogą stać się silnymi motorami rozwoju regionu w przyszłości. Skoncentrowanie wsparcia na firmach wchodzących w skład klastrów kluczowych, ma w dłuższym okresie czasu przyczynić się do wzrostu konkurencyjności województwa pomorskiego.</p> <p>Weryfikacja spełnienia kryterium na podstawie treści wniosku o dofinansowanie projektu. Aktualna lista klastrów kluczowych dla województwa pomorskiego (na podstawie stosownej uchwały Zarządu Województwa Pomorskiego) zostanie wskazana w dokumentacji konkursowej.</p> <p>Wnioskodawca zobligowany jest podać nazwę organu, który wydał formalną rekomendację w sprawie złożonego przez niego projektu oraz datę jej wydania.</p>	Stosuje się do typu/typów operacji (nr)	1.
	3. Projekt przewiduje wyłącznie realizację szkoleń z zakresu nabywania nowych, podwyższania lub uzupełniania kwalifikacji spełniających przynajmniej jeden z poniższych warunków: a) kończących się egzaminem zewnętrznym i uzyskaniem certyfikatu potwierdzającego uzyskanie kwalifikacje, b) kończących się egzaminem przeprowadzonym przez Projektodawcę lub Partnera, o ile posiada on uprawnienia do egzaminowania w zakresie zgodnym z realizowanymi		WAGA	10

	<p>szkoleniami, a uprawnienia te zostały nadane w drodze akredytacji przez podmiot zewnętrzny (ze wskazaniem instytucji akredytującej procedurę egzaminacyjną i gwarantującej jej bezstronność i wiarygodność),</p> <p>c) prowadzonych w oparciu o certyfikowane programy nauczania (ze wskazaniem instytucji certyfikującej dany program nauczania).</p>			
	Uzasadnienie:	<p><i>Obecna dynamiczna sytuacja gospodarcza, spowodowana narastaniem procesów adaptacyjnych i spowolnieniem gospodarczym prowadzi do zaostrzania konkurencji rynkowej. W takiej sytuacji istotnym czynnikiem decydującym o utrzymaniu pozycji rynkowej przez firmy jest posiadanie przez przedsiębiorców odpowiednio wykwalifikowanych pracowników, w szczególności dysponującymi konkretnymi umiejętnościami potwierdzonymi formalnie.</i></p> <p><i>Weryfikacja spełnienia kryterium na podstawie treści wniosku o dofinansowanie projektu.</i></p>	Stosuje się do typu/typów operacji (nr)	1.
	<p>4. Projektodawcą jest podmiot posiadający status parku naukowo-technologicznego, centrum zaawansowanych technologii, centrum doskonałości, centrum edukacyjno-wdrożeniowego, inkubatora przedsiębiorczości lub innej instytucji o podobnym charakterze, który został dofinansowany z Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Pomorskiego na lata 2007-2013 w ramach Osi Priorytetowej 1, Działanie 1.5 Poddziałanie 1.5.1.</p>		WAGA	5
		<p><i>Poddziałanie 1.5.1 RPO WP 2007-2013 przyczynia się do stworzenia i rozwoju w województwie pomorskim infrastruktury dla rozwoju firm innowacyjnych, poprzez inwestycje ukierunkowane na parki naukowo-technologiczne, inkubatory przedsiębiorczości, centra zaawansowanych technologii itp. Z założenia wspierane w jego ramach inwestycje mają być wyraźnie nastawione na zwiększenie zdolności firm do wprowadzania innowacji oraz wzrostu rynkowej aktywności instytucji naukowych.</i></p> <p><i>Powstałe dzięki dofinansowaniu w ramach Poddziałania 1.5.1 obiekty i instytucje przeznaczone są do realizacji zadań otoczenia biznesu, mają za zadanie świadczyć szeroki wachlarz usług dla małych i średnich przedsiębiorstw, szczególnie poza wielkimi aglomeracjami. Prowadzona przez nie działalność w postaci m.in. dostarczania usług szkoleniowych i doradczych dla firm przyczyni się do poprawy konkurencyjności gospodarczej, spójności społecznej oraz dostępności przestrzennej województwa pomorskiego przy zrównoważonym i równomiernym wykorzystaniu potencjału regionu.</i></p> <p><i>Weryfikacja spełnienia kryterium na podstawie treści wniosku o dofinansowanie projektu. Projektodawca jest zobligowany wskazać w treści wniosku numer stosownej umowy zawartej w ramach ww. Programu</i></p>	Stosuje się do typu/typów operacji (nr)	1.
	<p>5. Projekt realizuje wyłącznie wsparcie obejmujące następujący zakres tematyczny (istnieje możliwość realizacji jednego lub kilku z wykazanych tematów):</p> <ul style="list-style-type: none"> – pozyskiwanie energii słonecznej, wiatrowej, wodnej z biomasy lub biopaliw, 		WAGA	5

	<ul style="list-style-type: none"> – budowa i serwis urządzeń wiatrowych, – audyt energetyczny, – fotowoltaika, – systemy grzewcze i elektryczne oparte na odnawialnych źródłach energii, – zaopatrzenie w wodę i oczyszczanie ścieków, – przetwarzanie odpadów, – systemy dociepleń, – wykorzystanie surowców wtórnych w procesie budowania, – ekoturystyka, turystyka przyrodnicza i kulturowa, – audyt ekologiczny. 		
	<p>Uzasadnienie:</p> <p><i>Problematykę związaną z efektywniejszym wykorzystaniem zasobów energetycznych UE uczyniła jednym ze swych priorytetów na najbliższe lata („Zrównoważony rozwój – wspieranie gospodarki efektywniej korzystającej z zasobów, bardziej przyjaznej środowisku i bardziej konkurencyjnej” jako drugi z priorytetów dokumentu „Europa 2020 - Strategia na rzecz inteligentnego i zrównoważonego rozwoju sprzyjającego włączeniu społecznemu”).</i></p> <p><i>Na wagę zagadnień i problemów związanych ze wzrostem świadomości energetycznej, założeniami polityki energetycznej UE (Pakiet klimatyczny) wskazują również badania i analizy pomorskiej gospodarki. W raporcie „Czynniki i mechanizmy zmian gospodarki i rynku pracy województwa pomorskiego do roku 2020” (Gdańsk 2009) wskazano na konieczność rozwoju w województwie pomorskim energetyki opartej na źródłach odnawialnych (duży potencjał dla rozwoju energii wiatru, wodnej, spalania biomasy). Dodatkowo zidentyfikowane rosnące potrzeby energetyczne regionu wymuszają z jednej strony działania do poszukiwania nowych źródeł energii, a z drugiej wśród priorytetów lokują inicjatywy ukierunkowane na oszczędzanie energii. W tym kontekście ww. raport prognozuje w województwie pomorskim wzrost znaczenia i popytu na usługi audytu i certyfikacji energetycznej oraz doradztwa w zakresie energochłonności.</i></p> <p><i>Weryfikacja spełnienia kryterium na podstawie treści wniosku o dofinansowanie projektu.</i></p>	<p>Stosuje się do typu/typów operacji (nr)</p>	1.
	<p>6. Grupę docelową w projekcie stanowią w 100% przedsiębiorstwa, które dotychczas nie uzyskały wsparcia ze środków Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki w ramach Poddziałania 8.1.1 oraz 8.1.2 w województwie pomorskim.</p>	<p>WAGA</p>	5
	<p>Uzasadnienie:</p> <p><i>Badania i analizy aktywności szkoleniowej przedsiębiorstw sektora MMŚP w województwie pomorskim (Rynek usług doradczych w województwie pomorskim. Raport z badania małych i średnich przedsiębiorstw w zakresie korzystania z usług doradczych i szkoleniowych oraz firm doradczych i szkoleniowych w zakresie popytu na oferowane usługi zrealizowanego w ramach projektu „Pomorskie Obserwatorium Gospodarcze III”, Gdańsk 2010) wskazują wyraźnie, iż te firmy, które dotychczas nie korzystały z usług szkoleniowych lub doradczych, w niewielkim stopniu deklarują podejmowanie tego typu działań w przyszłości.</i></p>	<p>Stosuje się do typu/typów operacji (nr)</p>	1.

		<p><i>Z kolei przedsiębiorstwa, które posiadają już doświadczenia w uczestnictwie we wsparciu szkoleniowo-doradczym w następstwie tego faktu nawet kilkakrotnie korzystają z tego typu usług, celem poprawy konkurencyjności i pozycji rynkowej.</i></p> <p><i>W związku z powyższym istnieje konieczność stymulowania i wspierania aktywności szkoleniowej pomorskich przedsiębiorstw, które dotychczas nie miały okazji korzystać z usług w tym zakresie. Takie działania pozwolą ich kadrom zarządzającym bezpośrednio zapoznać się z korzyściami i możliwościami wsparcia rozwoju firmy poprzez szkolenia, jak również uczynić z nich stały element oraz narzędzie poprawy konkurencyjności i adaptacyjności w firmach.</i></p> <p><i>Weryfikacja spełnienia kryterium na podstawie treści wniosku o dofinansowanie projektu.</i></p>		
--	--	---	--	--

Poddziałanie 8.1.2

Projekty, których realizacja jest kontynuowana

B1.1 PROJEKT REALIZOWANY W TRYBIE SYSTEMOWYM		
Nr umowy z KSI i tytuł projektu	„Na pomoc pracy – niwelowanie negatywnych skutków procesów restrukturyzacyjnych w województwie pomorskim”	
Beneficjent systemowy	Departament Europejskiego Funduszu Społecznego, Urząd Marszałkowski Województwa Pomorskiego Partnerzy: – Regionalna Izba Gospodarcza Pomorza – Stowarzyszenie „Wolna Przedsiębiorczość”	
Okres realizacji projektu	10.2012-12.2014	
Kwota poniesionych/planowanych wydatków w projekcie		
w latach 2007-2012 (w tym krajowy wkład publiczny)	w roku 2013 (w tym krajowy wkład publiczny)	ogółem w projekcie (w tym krajowy wkład publiczny)
200 000 PLN (30 000 PLN)	7 000 000 PLN (1 050 000 PLN)	9 000 000 PLN (1 350 000 PLN)

B1.2 PROJEKT REALIZOWANY W TRYBIE SYSTEMOWYM	
Nr umowy z KSI i tytuł projektu	„System Inteligencji Regionalnej – kompleksowe planowanie rozwoju i zarządzanie zmianami gospodarczymi na Pomorzu”
Beneficjent systemowy	Departament Europejskiego Funduszu Społecznego, Urząd Marszałkowski Województwa Pomorskiego
Okres realizacji projektu	11.2012-05.2015

Kwota poniesionych/planowanych wydatków w projekcie		
w latach 2007-2012 (w tym krajowy wkład publiczny)	w roku 2013 (w tym krajowy wkład publiczny)	ogółem w projekcie (w tym krajowy wkład publiczny)
0 PLN (0 PLN)	731 253,00 PLN (109 687,95 PLN)	1 867 528 PLN (280 129,20 PLN)

Poddziałanie 8.1.3

IP nie planuje realizacji konkursu w ramach Poddziałania 8.1.3 w 2013 roku.

KARTA DZIAŁANIA 8.2

Poddziałanie 8.2.1

Projekty, których realizacja jest kontynuowana

B1.1 PROJEKT REALIZOWANY W TRYBIE SYSTEMOWYM		
Nr umowy z KSI i tytuł projektu	POKL.08.02.01-22-001/12 INNOpomorze (<i>III edycja</i>)	
Beneficjent systemowy	Urząd Marszałkowski Województwa Pomorskiego – Województwo Pomorskie / Departament Rozwoju Gospodarczego Urzędu Marszałkowskiego Województwa Pomorskiego	
Okres realizacji projektu	02.2012 r. – 12.2013r.	
Kwota poniesionych/planowanych wydatków w projekcie		
w latach 2007-2012 (w tym krajowy wkład publiczny)	w roku 2013 (w tym krajowy wkład publiczny)	ogółem w projekcie (w tym krajowy wkład publiczny)
600 000 PLN (90 000 PLN)	1 100 000,00 PLN (165 000 PLN)	1 700 000,00 PLN (255 000 PLN)

Projekty, których realizacja rozpocznie się w 2013 r.

B2.1 PROJEKT PRZEWIDZIANY DO REALIZACJI W TRYBIE SYSTEMOWYM	
Planowany tytuł projektu	INNOpomorze IV edycja
Nr i nazwa celu szczegółowego, w który wpisuje się dany projekt	Cel szczegółowy nr 1: Rozwój wykwalifikowanej i zdolnej do adaptacji siły roboczej
Typ/typy projektów (operacji) przewidziane	– Wsparcie współpracy między jednostkami naukowymi a przedsiębiorcami w zakresie innowacji i transferu technologii obejmujące wypracowanie konkretnych efektów wdrożeniowych (4)

do realizacji w ramach projektu				
Beneficjent systemowy	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Województwo Pomorskie/Departament Rozwoju Gospodarczego Urzędu Marszałkowskiego Województwa Pomorskiego ▪ Partner wyłoniony w procedurze wyboru partnera spoza sektora finansów publicznych 			
Czy typ projektu	TAK		Jeżeli NIE – należy	Stworzenie kultury innowacyjnej jest procesem ciągłym wymagającym podjęcia wielu działań i zaangażowania wielu podmiotów, którego efekty , szczególnie efekty wdrożeniowe, widoczne są w perspektywie kilku lat. Mają

został przewidziany w SzOP do realizacji w trybie systemowym?	NIE	uzasadni	<p>one na celu wykreowanie, w dłuższym okresie, zwiększonego wzrostu gospodarczego poprzez zwiększenie liczby wdrożeń, między innymi dzięki zacieśnieniu współpracy środowiska biznesowego i naukowego. Wymaga to podejmowania konsekwentnych, spójnych i skoordynowanych działań nastawionych na długofalowość, zmierzających do poprawy konkurencyjności regionu poprzez wzrost innowacyjności gospodarki. Aby skutecznie kreować innowacje, konieczna jest współpraca wielu podmiotów, które blisko ze sobą współpracują na poziomie instytucjonalnym – tak funkcjonuje region „uczący się”, którego podstawą rozwoju jest permanentna innowacja kreowana przez zasoby niematerialne. Władze publiczne odpowiedzialne są za pobudzanie czynników wpływających na rozwój nauki, badania, doskonalenie kadr, stosowanie wysokiej techniki w przedsiębiorstwach. Duża wewnętrzna korelacja przedsiębiorstw, liderów regionalnych, instytucji usługowych z otoczenia biznesu powoduje, że gospodarka regionu staje się elastyczna a zarazem stabilna (R. Florida).</p> <p>Istotnym zagadnieniem w tym procesie jest także zdefiniowanie i nadanie ról poszczególnych aktorów otoczenia innowacji oraz zwiększenie ich kompetencji. Dobre relacje z regionalnymi partnerami oraz doświadczenie we współpracy podczas realizacji wspólnych przedsięwzięć są nieocenioną wartością podczas realizacji projektów, związanych z budowaniem relacji pomiędzy dotąd odległymi od siebie środowiskami nauki, biznesu i samorządu – tzw. „złotego trójkąta”. Ważne jest tu zachowanie ciągłości działań, przez co budowane jest zaufanie do partnerów. Od dawna mówi się, że kultura innowacji to kultura zaufania a zaufanie do poszczególnych aktorów procesu innowacji jest kluczowym elementem tego procesu. W szczególności zwiększenie liczby działań podnoszących kompetencje liderów regionalnych klastrów.</p> <p>Innowacyjność Unii Europejskiej, Polski i regionu Województwa Pomorskiego na dzień dzisiejszy nie jest oceniana wysoko i wymaga podjęcia zdecydowanych działań pro-innowacyjnych, szczególnie że w dalszym ciągu nie notuje się znaczącej liczby wdrożeń, a współpraca środowiska gospodarczego i naukowego na obecnym etapie wymaga skoncentrowanych działań animacyjnych. Jakość relacji pomiędzy firmami oraz pomiędzy firmami a instytucjami otoczenia biznesu i jednostkami naukowo badawczymi jest szczególnie istotna w kontekście podnoszenia konkurencyjności regionów.</p> <p>Podjętym dotąd w regionie proinnowacyjne działania i realizowane projekty miały charakter dorywczy i przypadkowy i nie przyniosły spektakularnych efektów dla gospodarki. Szczególnie, że podejmowane były przez instytucje o ograniczonym potencjale, zarówno tematycznym, jak i obszarowym. Realizacja projektu INNOPomorze w trybie systemowym podkreśla wagę i stabilność prowadzonej polityki proinnowacyjnej samorządu. Za pomocą takich działań buduje się zaufanie do partnerów i prowadzonych przez nich przedsięwzięć, szczególnie dotyczących tak ulotnych i wrażliwych kwestii jak innowacyjność, kreatywność, przedsiębiorczość i współpraca środowiska nauki z biznesem. Realizacja projektu INNOPomorze przez Samorząd Województwa w trybie systemowym gwarantuje osiągnięcie najszerzego spektrum efektów, w tym konkretnych efektów wdrożeniowych, które nie będą ograniczały się, jak w przypadku projektów konkursowych, do potrzeb wąskiej grupy podmiotów. Skierowanie projektu do jak najszerzej grupy branż biznesowych i uczelni wyższych ma wyjątkowe znaczenie w przypadku kreowania innowacyjności, ponieważ to właśnie na styku branż istnieje najwięcej potencjału innowacyjnego do zagospodarowania. Znalezione jak największej liczby przedsięwzięć innowacyjnych do realizacji nastąpi dzięki skierowaniu działań właśnie do szerokiej grupy odbiorców, jak to zaplanował Samorząd Województwa.</p> <p>Na charakter i zakres działalności innowacyjnej podmiotów sfery innowacji wpływa środowisko zewnętrzne, zapewniając odpowiednie formy wsparcia. Rolą polityki jest naprawa rynkowych błędów/niedostatków poszukując jednocześnie zysków dla gospodarki. Jednym z najważniejszych czynników decydujących o innowacyjności krajów i regionów jest innowacyjność przedsiębiorstw. Działalność instytucji publicznych może zarówno wspierać, jak i hamować wprowadzanie na rynek nowych rozwiązań. Warunki do rozwijania innowacyjności tworzą m.in. regionalne samorządy. Podejmują one następujące działania w zakresie wsparcia innowacyjności: przygotowanie infrastruktury, powoływanie instytucji pośredniczących, przywileje dla innowacyjnych przedsiębiorstw, dystrybuowanie dotacji, kreowanie postaw pro-innowacyjnych, wzmacnianie współpracy nauki i biznesu, prowadzenie polityki wspierania rozwoju klastrów.</p> <p>Aby skutecznie realizować zapisy Regionalnej Strategii Innowacji dla Województwa Pomorskiego, a tym samym, w przyszłości móc mówić o kulturze innowacyjnej Regionu, Samorząd Województwa Pomorskiego zaplanował konkretne działania, mające na celu zacieśnianie współpracy podmiotów gospodarczych w ramach „złotego trójkąta”, czyli wśród przedstawicieli biznesu, nauki i administracji, przy udziale instytucji otoczenia biznesu.</p> <p>Utworzenie trwałych relacji i stworzenie możliwości współpracy podczas opracowywania projektów konkretnych przedsięwzięć innowacyjnych pomiędzy wszystkimi aktorami procesu innowacji jest podstawowym warunkiem zbudowania skutecznego i sprawnego systemu wspomagania rozwoju innowacji dla osiągnięcia wysokiej konkurencyjności Regionu, a co za tym idzie – osiągnięcia konkretnych efektów wdrożeniowych. Dlatego też, przy pomocy dostępnych narzędzi, Samorząd Województwa powinien konsekwentnie kontynuować podjęte działania, determinujące zdolność przedsiębiorstw do wprowadzania innowacji, zwiększając tym samym liczbę wdrożeń, jakie przeprowadzają pomorskie przedsiębiorstwa w kolejnych okresach.</p> <p>Zauważa się potrzebę stworzenia ogólnoregionalnego, stabilnego i skutecznego ośrodka o jasno określonym kierunku działań, wspierającego procesy innowacyjne, na przykład poprzez koordynowanie regionalnych procesów innowacyjnych i organizację takich wydarzeń. Niezwykle istotnym jest, aby podmiot taki był niezależny i stanowił niekomercyjne wsparcie i uzupełnienie dla pozostałych ośrodków innowacji, funkcjonujących na zasadach komercyjnych.</p> <p>Podsumowując, projekt systemowy pn. INNOPomorze, zarówno zakończona I edycja, jak i będąca w trakcie realizacji II edycja oraz zaplanowana III edycja stanowią spójną całość wynikających z siebie działań. Do zrealizowania głównego celu projektu, jakim jest zbudowanie regionalnego systemu kreowania i wzmacniania innowacyjności, niezbędne jest zatem zrealizowanie wszystkich zaplanowanych działań, zgodnie z harmonogramem i z wypracowaną metodologią działania, tj. w formule projektu systemowego.</p> <p>Samorząd Województwa Pomorskiego projekt systemowy INNOPomorze realizuje od początku 2009 roku. Przez blisko 3 lata zespół projektowy, poprzez zachowanie wysokiej jakości działania, budowania doskonałych relacji z partnerami w regionie, i dostosowywania następujących po sobie działań do aktualnych potrzeb innowacyjnych regionalnych podmiotów, zbudował zaufanie do prowadzonych przez Samorząd przedsięwzięć. Doświadczenie, relacje, kontakty, zaufanie czy wreszcie rozpoznawalna i dobrze kojarzona marka projektu to wartości trudno wycenialne, jednak bezsprzecznie wyjątkowo istotne w procesie budowania konkurencyjności regionu w czasach gospodarki opartej na wiedzy. Spośród konkretnych efektów wdrożeniowych projektu można by z pewnością wskazać na umowy pomiędzy przedsiębiorcami a naukowcami, zawarte dzięki nawiązaniu kontaktów podczas seminariów i spotkań matchmakingowych, organizowanych w ramach projektu czy też utworzenie wydawnictwa branżowego. Innym ważnym efektem, mającym wpływ na znaczne zwiększenie możliwości nawiązywania współpracy i przyszłe wdrożenia jest utworzenie i zbudowanie, w ścisłej współpracy z uczelniami wyższymi regionu, wspólnej komercyjnej bazy naukowo-badawczej. W tym celu, w ślad za podpisaniem listu intencyjnego pomiędzy 12 rektorami i dyrektorami instytutów PAN i Marszałkiem Województwa, utworzono grupę roboczą, pracującą nad zasileniem bazy danymi i jej rozwojem oraz promocją. Podstawowym zadaniem samorządu województwa jest określenie strategii rozwoju województwa, a także prowadzenie aktywnej polityki rozwoju województwa, zaś na politykę rozwoju województwa składa się m.in.:</p> <ul style="list-style-type: none"> • wspieranie rozwoju nauki i współpracy między sferą nauki i gospodarki, • popieranie postępu technologicznego oraz innowacji, • tworzenie warunków rozwoju gospodarczego, • wspieranie i prowadzenie działań na rzecz podnoszenia poziomu wykształcenia obywateli, • promocja walorów i możliwości rozwojowych województwa. <p>Zgodnie z definicją projektu systemowego, zawartą w art. 28 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 6 grudnia 2006 r. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju (Dz. U. Nr 227, poz. 1658 z późn. zm.) projekty te polegają na dofinansowaniu realizacji zadań publicznych.</p>
---	-----	----------	--

Okres realizacji projektu	12.2013 - 12.2015	
Kwota planowanych wydatków w projekcie		
w roku 2013 (w tym krajowy wkład publiczny)	ogółem w projekcie (w tym krajowy wkład publiczny)	
25 000,00 PLN (3 750,00 PLN)	6 000 000 ,00PLN (900 000,00 PLN)PLN	
Rezultaty (wskaźniki pomiaru celów projektu) planowane do osiągnięcia w ramach projektu		
w roku 2013	ogółem w projekcie	
Z uwagi na termin rozpoczęcia realizacji projektu i specyfikę działań prowadzonych w jego pierwszej fazie, nie przewiduje się w roku 2013 osiągnięcia częściowych rezultatów merytorycznych.	<p>- utworzenie Pomorskiej Grupy Kompetencji Klastrowych – Forum Dialogu</p> <p>A1. uruchomienie działań na rzecz porozumienia i współpracy międzyklastrowej A2. zdefiniowanie wspólnych przedsięwzięć w ramach pomorskich klastrow (40) A3. skomponowanie wspólnych narzędzi pro-rozwojowych dla pomorskich klastrow, w tym narzędzi koordynacji zasobów i narzędzi wsparcia dyfuzji kompetencji (system wideokonferencyjny do wykorzystania we współpracy z wieloma partnerami - klastry A4. uruchomienie profesjonalnych usług eksperckich na rzecz klastrow pomorskich (15 usług) A5. analizy szans rynkowych dla przedsięwzięć klastrowych (15)</p> <p>- utworzenie Pomorskiej Grupy Kompetencji Klastrowych – Platforma Operacyjna</p> <p>B1. uruchomienie narzędzi komunikacji międzyklastrowej B2. powołanie Grupy Reprezentującej pomorskie klastry na zewnątrz i wyposażenie jej w narzędzia działania B3. Pozyskanie partnerów dla pomorskich klastrow podczas wizyt studyjnych Grupy Reprezentującej, udziałów w Targach, itp. B3. skonstruowanie spójnej oferty klastrow pomorskich</p> <p>– Wykształcenie silnej grupy liderów innowacji w województwie pomorskim (30 liderów).</p> <p>A1. Zbadanie posiadanych przez liderów kompetencji; A2. Określenie brakujących kompetencji liderów innowacji; A3. Uzupełnienie brakujących kompetencji u liderów innowacji.</p> <p>- uruchomienie funkcji Brokera Technologii Klastrow Pomorskich</p> <p>– Wprowadzenie do uczelni wyższych regionu serii wykładów praktyków – ekspertów, skierowanych do doktorantów, na temat wartości wpływających z ukierunkowania badań naukowych na potrzeby biznesu – 10 wkładów</p>	

	<ul style="list-style-type: none"> – Uruchomienie usługi eksperckiej brokera technologicznego w celu nawiązania współpracy pomiędzy nauką i biznesem <p>C1. Konwencja Liderów jako wydarzenie, podczas którego identyfikowane są pomysły biznesowe – 2 wydarzenia C2. Usługa oceny eksperckiej pomysłów – 10 usług</p> <ul style="list-style-type: none"> – Zidentyfikowanie narzędzi CSR wspomagających współpracę nauka-biznes <p>D1. narzędzia mogące być wdrożone w przedsiębiorstwie – 10 narzędzi D2. narzędzia mogące być wdrożone w instytucji B+R – 10 narzędzi D3. narzędzia mogące być wdrożone w samorządzie – 10 narzędzi D4. narzędzia mogące być wdrożone w klastrach – 10 narzędzi D5. publikacja – instrukcja stosowania narzędzi CSR dla zwiększenia innowacyjności w firmie, instytucji B+R, samorządzie i w klastrach – 1 publikacja</p> <p>- zorganizowanie 4 edycji Międzynarodowej Konferencji INNO3city – Forum Innowacyjności</p> <ul style="list-style-type: none"> – Rozwój narzędzia informatycznego Pomorska Oferta Naukowa online – 1 usługa rozbudowy serwisu
Szczegółowe kryteria wyboru projektów	Kryteria dostępu
	IP nie określa kryteriów dostępu.

Poddziałanie 8.2.2

Projekty, których realizacja jest kontynuowana

B1.1 PROJEKT REALIZOWANY W TRYBIE SYSTEMOWYM		
Nr umowy z KSI i tytuł projektu	„InnoDoktorant – stypendia dla doktorantów, V edycja”	
Beneficjent systemowy	Województwo Pomorskie / Departament Rozwoju Gospodarczego, Urząd Marszałkowski Województwa Pomorskiego	
Okres realizacji projektu	09.2012 r. - 08.2013 r.	
Kwota poniesionych/planowanych wydatków w projekcie		
w latach 2007-2012 (w tym krajowy wkład publiczny)	w roku 2013 (w tym krajowy wkład publiczny)	ogółem w projekcie (w tym krajowy wkład publiczny)
45 700,00 PLN (6 855,00 PLN)	1 936 500,00 PLN (290 475,00 PLN)	1 982 200,00 PLN (297 330,00 PLN)

Projekty, których realizacja rozpocznie się w 2013 r.

B2.1 PROJEKT PRZEWIDZIANY DO REALIZACJI W TRYBIE SYSTEMOWYM				
Planowany tytuł projektu	„InnoDoktorant – stypendia dla doktorantów, VI edycja”			
Nr i nazwa celu szczegółowego, w który wpisuje się dany projekt	Cel szczegółowy 1: Rozwój wykwalifikowanej i zdolnej do adaptacji siły roboczej			
Typ/typy projektów (operacji) przewidziane do realizacji w ramach projektu	– stypendia naukowe i wsparcie towarzyszące (np. szkolenia z zakresu komercjalizacji wiedzy) dla doktorantów kształcących się na kierunkach matematyczno – przyrodniczych i technologicznych (SMT) oraz zgodnych z RSI danego województwa, a także pokrycie kosztów opiekuna doktoranta na uczelni lub w jednostce naukowej			
Beneficjent systemowy	Województwo Pomorskie / Departament Rozwoju Gospodarczego, Urząd Marszałkowski Województwa Pomorskiego			
Czy typ projektu został przewidziany w SzOP do realizacji w trybie systemowym?	TAK	☒	Jeżeli NIE – należy uzasadnić	
	NIE	☐		
Okres realizacji projektu	09.2013 r. - 12.2014 r.			
Kwota planowanych wydatków w projekcie				
w roku 2013 (w tym krajowy wkład publiczny)			ogółem w projekcie (w tym krajowy wkład publiczny)	
51 900 PLN (7 785,00 PLN)			1 950 000 PLN (292 500,00 PLN)	
Rezultaty (wskaźniki pomiaru celów projektu) planowane do osiągnięcia w ramach projektu				
w roku 2013			ogółem w projekcie	
<ul style="list-style-type: none"> – Przeprowadzenie 3 spotkań rekrutacyjno – informacyjnych, 			<ul style="list-style-type: none"> – 55 doktorantów, którym zostanie przyznane i wypłacone stypendium, – 55 doktorantów, którzy uzyskają możliwość nawiązania kontaktów z przedstawicielami sektora gospodarki podczas 3 spotkań zorganizowanych w ramach projektu, – Nawiązanie bezpośredniej współpracy z przedsiębiorcami przez 3 doktorantów, – 55 doktorantów, deklarujących przewyższenie barier finansowych związanych z prowadzonymi badaniami oraz zdobywaniem niezbędnych materiałów, – 55 doktorantów deklarujących usprawnienie działań w ramach przygotowania ich prac doktorskich poprzez system wsparcia stypendiami, – 75% doktorantów deklarujących wzrost poziomu dostępu do wiedzy i nowoczesnych metod, – 60% doktorantów deklarujących wzrost umiejętności autoprezentacji i skutecznej komunikacji ze środowiskiem biznesu dzięki przeprowadzonemu seminarium i warsztatom, – 60% doktorantów deklaruje przełamanie barier w nawiązywaniu współpracy z biznesem dzięki umożliwieniu bezpośredniego kontaktu obu stron podczas spotkań. – 6 publikacji w czasopiśmie naukowych (z listy MNiSW; 1 publikacja na 10 doktorantów), – 110 sprawozdań merytorycznych, 	

		<ul style="list-style-type: none"> – 1 raport końcowy, – 55 ankiet ewaluacyjnych, – 3 spotkania doktorantów z przedstawicielami biznesu, – 1 raport z badania obejmujący całościową ewaluację wszystkich edycji projektu (lata 2008-2013),
Szczegółowe kryteria wyboru projektów	Kryteria dostępu	
	1. Projekt jest skierowany do grup docelowych z obszaru województwa pomorskiego (w przypadku osób fizycznych uczą się, pracują lub zamieszkują one na obszarze województwa pomorskiego w rozumieniu przepisów Kodeksu Cywilnego, w przypadku innych podmiotów posiadają one jednostkę organizacyjną na obszarze województwa pomorskiego).	
	Uzasadnienie:	<p><i>Zagwarantowanie, iż działania projektowe będą wspierały rozwój zasobów ludzkich oraz oddziaływały na poprawę sytuacji społeczno-gospodarczej oraz zniwelowanie negatywnych skutków procesów adaptacyjnych i modernizacyjnych na jego terenie.</i></p> <p><i>Weryfikacja spełnienia kryterium na podstawie treści wniosku o dofinansowanie projektu.</i></p>

INFORMACJE NA TEMAT WDRAŻANIA PRIORYTETU VIII

IP nie planuje realizacji konkursów na projekty innowacyjne w ramach Priorytetu VIII w 2013 roku.

Projekty systemowe, których realizacja rozpocznie się w 2013 r.

IP nie planuje realizacji projektów systemowych innowacyjnych testujących w ramach Priorytetu VIII w 2013 roku.

Projekty systemowe, których realizacja rozpocznie się w 2013 r.

IP nie planuje realizacji projektów systemowych innowacyjnych upowszechniających w ramach Priorytetu VIII w 2013 roku.

IP nie planuje realizacji konkursów na projekty współpracy ponadnarodowej w ramach Priorytetu VIII w 2013 roku.

Projekty systemowe, których realizacja rozpocznie się w 2013 r.

IP nie planuje realizacji projektów systemowych współpracy ponadnarodowej w ramach Priorytetu VIII w 2013 roku.